

מתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

החסיד שהגיע לרבו לחג השבועות על ידי המשטרה

המלאכים הנבראים על ידי האדם מסייעין ומוליכין אותו

רבי אפרים מן העיירה ביסטרא שבמחוז מרמרוש, היה חסיד נלהב של רבו הקדוש מרן רבי אליעזר זאב מקרעטשניף ה"ד צוק"ל. מאז שרבו מילא מקום אביו, הרבי הקדוש מרן רבי מאיר מקרעטשניף צוק"ל, והעתיק את מושבו מקרעטשניף לסגעט - המטרופולין של מחוז מרמרוש, לא החסיר רבי אפרים, אפילו חג שבועות אחד, מלשהות במחיצתו הקדוש ומלחסתופף בצילו הטהור.

אמנם בשנה אחת כאשר התקרב ובא חג השבועות, התעקשה אשתו בכל תוקף: "השנה אתה נשאר בבית", יהיה מה שיהיה. וכי הוא חוק ולא יעבור שבחג השבועות אתה חייב להשאיר אותי ואת הילדים כצאן בלא רועה, לא ולא, מותר להם לשמוע פעם אחת, איך שאביהם מקדש קידוש היום בחג השבועות. לא עמדו לו לרבי אפרים כל דברי הנועם שבפיו, התנגדותה הנמרצת ניצבה בפניו כחומה בצורה, ובעל כורחו נאלץ היה בשנה זו להישאר בביתו בחג השבועות.

שמחתם הגדולה של בני המשפחה בהזדמנות הנדירה לחוג את החג במחיצת אביהם, עלתה לרבי אפרים במועקה קשה על לבו. כל רגע השתוקק בגעגועים וכיסופים נוראים לרבו הקדוש, עד שכמעט לא הרגיש שום טעם של יום טוב בביתו.

כתום סעודת ליל החג, נתיישב לומר תיקון ליל שבועות בביתו. קרוב לשעת חצות נשמעו לפתע נקישות עזות על דלת הבית. רבי אפרים נותר ממקומו אחוז בהלה, ומיהר אל הפתח. לבו נחרד כאשר מצא מולו שני שוטרים שהודיעו לו: "עצור אתה בשם החוק".

לא הועילו כל צעקותיו, ואף קול יללותיהם המרות של בני המשפחה הנדהמים לא עזרו מאומה. השוטרים הטילו אזיקים על ידיו, והורו לו להתלוות עמם אל בית המעצר שבסיגעט בירת המחוז תיכף ומיד, כי מחר בבוקר תיערך משפטו. הם לא ידעו לומר באיזה משפט הדברים אמורים.

התמול מזלו של רבי אפרים שלא קיבלו השוטרים מרכבה למילוי תפקידם, הדבר גרמה לו שמחה רבה, למרות שהיה עליו עתה ללכת רגלי כבדת דרך ענקית, אך כך נחסך ממנו לפחות חילול יום טוב הכרוך בנסיעה. כשהוא כבול בידיו לשוטרים המלווים אותו, צעד רבי אפרים לצידם במשך כל הלילה. רק באור היום הגיעו לעיר סיגעט, והועידו פניהם הישר לבית המעצר.

כעבור שעות אחדות החמץ להופיע באולם בית המשפט. כשתפס את מקומו על ספסל הנאשמים, נטל השופט הראשי לידו את כתב התביעה, והחל להקריאו באוזני הנאשם כמקובל. אוזניו של רבי אפרים היו כרויות היטב, בכדי להיחודע במה הוא בכלל מואשם.

השופט התחיל את דבריו: איש זה 'אפרים שוורץ' המתגורר בביסטרא ענב... רגע רגע - צעק רבי אפרים, זה כלל לא אני, אכן קוראים לי אפרים, אך משפחתי הוא לא 'שוורץ', וככל הידוע לי לא קיים בכל עיירת ביסטרא יהודי בשם זה. אותות מבוכה ותימהון הופיעו על פני השופטים. פקידים הרשות החלו מתרוצצים אילך ואילך, נושאים תיקים, שולפים מסמכים, מעינים מפשפשים ובדוקים. לאחר כמחצית השעה החדו בבושה, שאכן האדם הנוכחי הובא לכאן בטעות מוחלטת.

ראש השופטים התנצל מאד על ההטרדת שווא, הוא אף הציע ברוב

אדיבות, שעגלה משטרית תסיעהו תיכף ומיד בחזרה לביתו. אך רבי אפרים סירב, חג לנו היום, והנסיעה בעגלה אסורה עלינו. אם כן השיב השופט, ילוח אפוא שני השוטרים בחזרה רגלי לביתך. חן חן - הודה רבי אפרים על ההצעה, אך ויתר גם עליה.

כאשר אך שוחרר מבית המשפט, רץ תיכף ומיד לבית מדרשו של רבו הקדוש בסיגעט. בבית המדרש דממה עמוקה, על הבימה מונח ספר התורה, לידו ניצב הרבי הקדוש, וקול אדיר בוקע מפיו, "אקדמות מילין ושריות שותא".

עם תום תפילת החג, הדהדה קריאתו הנסערת של רבי אפרים בחלל בית המדרש: דעו לכם יהודים, אם אין באים אל הרבי לחג השבועות ברצון, מובלים לשם על ידי המשטרה... אימרה זו שגורה היתה מני אז במרמרוש כולה, וביותר על פיה של אשת רבי אפרים, שמאז היתה מאיצה בחברותיה, למהר לשגר את בעליהן לחוג חגים בחצרות הקודש של רבותיהם, "הניחו להם לנסוע בטוב, פן יבואו השוטרים ויוליכו אותם לשם בעל כורחם".

למדנו בגמרא בדף היומי (מנחות כט:), **'בא לטהר מסייעין אותו'**, ועל דרך זה איתא עוד במסכת מכות (י:), **'בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו'**. המג"ש הנודע בדף היומי הגאון הרב נתנאל כהן שליט"א, הפנה אותי לדברי המהרש"א, מצוה לפרסם את דברי המהרש"א: **דהנה לא קאמר 'מוליך' אותו הקדוש ברוך הוא, אלא 'מוליכין' אותו בלשון רבים. דהנה כל מחשבה ודיבור ומעשה שהאדם חושב ומדבר ועושה, הוא בורא לו מלאך מזה, לפי ענינו אם לטוב אם לרע. וזהו 'בדרך שאדם רוצה לילך', כפי רצונו ודעתו של אדם, כך 'מוליכין אותו' אותן המלאכים שנבראו על ידו, מהמחשבה דיבור ומעשה שלו.**

דבריו הקדושים של המהרש"א יובנו ביותר על פי מה שכתב הבני יששכר (מאמרי אדר מאמר ג דרוש ו אות ג), שכאשר האדם חושב לעשות עבירה חלילה, נברא מזה 'נשמת' המלאך המקטרג, ועל ידי מעשה העבירה נברא 'גוף' המלאך. ולכן כשאחד מהרהר בעבירה, רודף המלאך המקטרג אחריו, שיגמור גם מעשה העבירה, כדי שלא ישאר כערום בלא לבוש - 'נשמה' לבד בלא 'גוף'.

ומידה טובה מרובה חמש מאות פעמים, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ג), אפילו חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה, כי 'נשמת' המלאך המליץ שכבר נברא על ידי מחשבת והרהור המצוה, רדף אחריו להביאו לידי מעשה המצוה בפועל, כדי שיהיה נברא עבודו גם 'גוף'.

חזו **'בא לטהר'**, על ידי מחשבות והרהורים על המצוה, **'מסייעין אותו'** המלאכים שנבראו מאותם המחשבות, ורודפים אחריו שיגמור מעשה המצוה. זהו הכוונה בדברי המהרש"א, **'בדרך שאדם רוצה לילך בה'**, וחושב מחשבות רבות שרוצה לקיים המצוה, נבראים מזה מלאכים רבים מכל מחשבה ומחשבה, והם עצמם רודפים אחריו **'ומוליכין אותו'** לקיים המצוה בפועל.

החסיד רבי אפרים לא הפסיק מלחשוב ולהרהר כל רגע, על רצונו ותשוקתו העזה להיות עתה אצל רבו, ולקיים בזה מאמרם ז"ל (ר"ה טז:): **'חייב אדם להקביל פני רבו ברגל'**, מכל מחשבה ומחשבה נברא עוד מלאך ועוד מלאך, והם עצמם 'הוליכו אותו' אל רבו, חימנו לו 'מסייעים' רבים, שהובילו אותו אל רבו בדרך כל דרך.

הוליכו אותו אל רבו

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של כ"ק מרן הרבי מערלוי בעל אמרי סופר הגה"ק רבי יוחנן סופר צוק"ל בן הגה"ק רבי משה בעל היד סופר צוק"ל ה"ד נסתלק י"ג אדר (תשע"ו)

סיפור פלא התרחש פעם בנער בר מצוה. היה זה בשבת שלפני הבר מצוה, כשכל הקהל עברו לומר לרבי הקדוש מערלוי צוק"ל 'גוט שבת', עצר רבינו את הנער ושאל אותו אם יערכו מחר 'קידושא רבא' בבית המדרש לכבוד הבר מצוה שלו. היות שרבינו עצמו תיקן שלא יעשו בשום אופן 'קידושא רבא' לכבוד בר מצוה בשבת, ענה הנער להבינו בשלילה. אמר לו רבינו, שילך לקרוא לאביו. אביו הגיע מיד לרבינו, ולגודל הפתעונו אמר לו רבינו, שיכין 'קידושא רבא' למחר אחרי התפילה.

לבד מעצם הפליאה על עריכת קידושא רבא לכבוד בר מצוה, התפלא האב עוד יותר, הרי כבר ליל שבת עתה, ומהיכן יכין כעת קידושא רבא. אמנם הוא לא שאל שאלות ולא הקשה קושיות, רק גייס מיד את כל תושבי קטמון שיבואו לעזרתו, כדי לקיים את דברי רבינו.

ואכן למחרת אחרי התפילה התקיים קידושא רבא חגיגי מאד, אחד הביא מבינתו מיני מגדים, השני הביא הערינג, השלישי הוציא מציקלונג כמה קרקרים וכדומה. והנה ראו זה פלא על פלא, בעת הקידושא רבה לקח רבינו ממיני המגדים, ואמר לבחור הבר מצוה, שיתן את זה לאימו שהיא נכדת מרן ההתעוררות תשובה מערלוי צוק"ל. כמובן שאימו תמהה עד מאוד לפשר הדבר.

רק בהמשך השבוע נפתרה כל התעלומה. הבר מצוה נועדה להיות ביום שלישי בשבוע, והנה ביום שני נפטרה הסבתא, אם אמו של חתן הבר מצוה, ממש בפתע פתאום, מבלי שתהיה חולה קודם לכן. כמובן שהאמא לא יכלה להשתתף בשמחת הבר מצוה שהתקיים למחר ביום שלישי, מחמת אבלה.

רבינו צפה כל זאת ברוח קודשו, ורצה ששאר בשרו נכדת ההתעוררות תשובה - אימו של חתן הבר מצוה, תוכל ליטול חלק בשמחת בנה, לכן ציווה לחרוג מתקנתו, ולערוך קידושא רבא על אף הקושי הכרוך בכך, ואף שלח לה במיוחד מיני מגדים. בוא וראה גודל רוח קדשו.

• בצילום של המשפיעים שליט"א •

נועם שיח עם המשפיע הנודע בעל קדושת עינים ועוד ועוד הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א

סיפור חיים מטלטל חלק ג'

- המשך מגליון ש"ג -

המשך דברי המשפיע שליט"א: ועכשיו לגבי הרבי הקדוש מרן הבאר יעקב מנדבורנה צוק"ל, הקשר האמיתי התחיל אחר הסתלקות הרבי הדבר חיים, בט"ו טבת תשל"ח. שבועיים אחרי זה היה סיפור מרטיט, המשמש בקודש רבי יחזקאל פרנקל הוא היחיד שזוכר את הסיפור, ממש היחיד. אני הלכתי לציון של הדבר חיים, לא היה שם אף אחד.

הרב קובלסקי: בהר הזיתים?

המשפיע שליט"א: אכן. בתקופה ההיא הייתי מרבה ללכת להר הזיתים, אני עומד שם ואומר תהילים, ופתאום הרבי הבאר יעקב מגיע, כשליצידו היה רק רבי יחזקאל פרנקל לבדו, לא היה שם עוד שום אדם. הרבי זכרוננו לברכה רואה אותי ושואל מיד: "מה אתה עושה כאן?", פרצתי בבכי ואמרתי, אני הולך להתחתן, הגעתי להתפלל. הרבי מאד התרגש, דיבר איתי כמה מילים. ומאז, חסדי ה' כי לא תמנו, מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי, נהיה קשר גדול עד מאד, ממש חבל חבל שלא הקלטתי את כל הדיבורים שזכיתי לשמוע ממנו. שמעתי בזמנו שהרבי זכרוננו לברכה אינו רוצה שיקליטו אותו, אבל סוף סוף ממש חבל על דאבדין. זכיתי לשמוע הרבה שיחות מהרבי. פעם אחת היה ממש מעשה נורא. היה זה בעשרת ימי תשובה, פנו אלי מ"סמינר בית יעקב", שרוצים לעשות 'כנס תשובה' בבניי האומה, 5000 בנות יתקבצו שם יחד, והם מבקשים שאני אבוא לדרוש שם.

בדרך כלל הלכתי לדרוש בהרבה מקומות, אמנם באותו חודש אלול של שנה זו החלטתי משום מה, "השנה אני לא הולך לדרוש בשום מקום". פנו אלי מהמון בתי ספר, סמינרים, אך כולם כבר ידעו שאני לא מדבר השנה. בעשרת ימי תשובה פנו אלי כאמור מאותו סמינר, וכמובן שגם להם אמרתי בתוקף: "לא, בשום אופן לא". הם שאלו למה, והסברתי להם, אם אני אלך אצלכם, מה אני אגיד לכל בתי הספר שלא הסכמתי לבוא אליהם. אמנם הם התעקשו ואמרו, כאן הסיפור שונה, כאן יש כנס של חמשת אלפים בנות ישראל וזה יזכיר הרבים גדול ויכול להביא לחיזוק עצום. לא ידעתי מה לעשות.

אני זוקף את הזכות לזוגתי תלית"א. היא אמרה לי: "תשמע, יש כאן שאלה של ממש, לך לשאול את הרבי". זה היה באמצע עשרת ימי תשובה, התקשרתי לגבאים ואמרתי להם, אני רוצה להיכנס לדקה, תשאירו את הדלת פתוח, אני אפילו לא אגיש קוויטל, רוצה לשאול שאלה ולצאת, ואדבר תשתדלו שהדלת תישאר פתוחה, כדי שתוכלו להזכיר לי לצאת.

זה היה בערך באחד וחצי - שתיים בלילה, אבל עוד היו אנשים בחוץ שהמתינו להיכנס לקודש פנימה. אמרתי להם תעשו לי טובה, "תשאירו את הדלת פתוחה", אני רק שואל שאלה ויוצא, אני לא רוצה לעכב אנשים אחרים.

אני נכנס, והרבי אומר לגבאי: "תסגור את הדלת". הרבי אמר לי לְשָׁבֵת. אמרתי: "רבי, אני לחוץ מהאנשים הממתנים בחוץ, ובכלל אני לא יכול לשבת כשאני מדבר עם הרבי. אך הרבי אמר לי: "אני מבקש מכם שתשב. התיישבתי. הצעתי את השאלה, והרבי פסק מיד: "אני מצווה עליך לקבל את זה".

שאלתי, "ומה אענה לכל אלו שלא הסכמתי להיענות לבקשתם?". ענה לי הרבי: "זו אכן שאלה טובה, אבל תענה להם, ששם היו בבת אחת חמשת אלפים בנות ישראל, וזה משמעות אחרת". ברגע שקיבלתי תשובה ברורה רציתי לצאת, אך הרבי אמר לי, "אני מבקש ממך שתישאר".

אמרתי, רבי, הרי אנשים עומדים וממתנים בחוץ. "אני יודע" - השיב הרבי. והתחיל לדבר שיחה של 35 דקות, על ענייני תפילה ועוד עניינים בעבודת ה'. בסוף השיחה אמרתי שוב, שאני ממש לא מרגיש נעים, הרי אנשים עומדים בחוץ. אמר לי הרבי בזה הלשון: "אנשים האלו באים כי הם צריכים אחד שיאזין אליהם, וגם אני צריך שמישהו יאזין אלי, אני מרגיש שכשאתה מאזין אלי, הדברים נכנסים ללב". קיבלתי צמרמורת.

אמרתי לרבי שלפני שבאתי הנה, אמר לי אברך אחד, רבי יהודה קליין, שאשתו אמרה לו, שהרגישה השנה בראש השנה בשעת התפילות, שכל מילה שהרבי אומר, זה לא רק את המילים שהוא אומר, רק הוא בעצם מבין מה שקורה לכל אדם בבית כנסת. ככה היא אמרה. וסיפרתי את הענין לרבי.

הרבי התחיל מאוד לבכות, ואמר לי את המילים האלו: "בשולחן ערוך איתא, שהשליח ציבור צריך 'להוציא את הרבים' ידי חובתו, בשולחן ערוך איתא, שאם הוא מתכוון להוציא את כל הקהל חוץ מאחד, הוא לא יכול להיות שליח ציבור, כך כתוב בהלכה הן לגבי השליח ציבור והן לגבי הבעל תוקע. אני חושב, שכשאני מתפלל אצל העמוד, אני משתדל להרגיש כל ההרגשות של כל היהודים הנמצאים בבית מדרש, ובעזרת נשים, ואני משתדל להיות עבורם "אֵגוּטְעֵר בְּעֵטְעֵר", אני חושב שאני עושה את העבודה בנאמנות'.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

הרב קובלסקי: נורא נוראות.

הרב קובלסקי העניק למשפיע שליט"א הספר "מתיקות הדף היומי": המשפיע בלי עין הרע מדבר בכל מקום, ודבריו נשמעים בכל מקום, ובוודאי יהיה תועלת עבורכם ספר זה.

המשפיע שליט"א: אני אגיד לכם מה שדרכי לומר לכל מחבר ספר, בל"נ אשתדל להגיד הדברים שאני אראה כאן, בשמכם.

הרב קובלסקי: יש פה בסוף הספר כמה סוגי מפתחות, וכך יוכל המשפיע למצוא בקלות כל נושא. הושקע בספר הנוכחי, דמים תרתי משמע.

המשפיע שליט"א: הרבה פעמים אני אומר לאנשים, כשמחבר ספר מבקש תרומה עבור ספרו, יש אנשים שמזלזלים ואומרים: "למה זה עולה כמה יקר", ואני אומר להם תמיד, אל תעיוז לומר כך, אני כבר הוצאתי לאור ספרים, ואני יודע מה זה נקרא להוציא ספר לאור. לפעמים אחרי שעבדת לילה שלם, אתה רואה פתאום משהו שלא בסדר, וצריך לתקן הכל מחדש. עוד שעות עבודה, עוד עמל ועוד יגיעה.

ובפרט ספר כזה אני יודע טוב טוב עד כמה להעריך את זה, יש פה השקעה אדירה. בפרט שזה יצא כל כך יפה, נהדר. שתזכו לסייעתא דשמיא, והצלחה גדולה.

הרב קובלסקי: אמן אמן.

מקולמוסם של הקוראים

לכבוד רבינו האהוב בעל מתיקות הדף היומי שליט"א

רבינו הגדול שליט"א!

קראתי בשמחה על הוצאתו לאור של "הגליון החגיגי לרגל הגליון ה-300".

כמדומני שלא נכון לומר שזהו הגליון ה-300 שלכם, שהרי כל גליונות "טעימות" ב"ה שיצאו כבר למאות גם הם שלכם, אתם דוחפים ומגדלים ותובעים מכל אחד ואחד מאתנו, ובפרט ממני הקטן לגדול ולרשום, ולכתוב ולהדפיס ולהפיץ ולזכות את הרבים.

בתוחני שיש עוד ועוד ועוד הרבה הרבה בזכותכם!

אמנם נכון בהחלט לומר שזהו גליון חגיגי, שכן כל הגליונות שלכם הם חגיגיים, כל ווארט

שלכם הוא חגיגה, כל שורה גמרא בניגון המתוק שלכם הוא חגיגה, כל מעשה חסידי מעורר שאתם מספרים הוא חגיגה, כל הסתופפות בצילם של צדיקים אצלכם זה חגיגה, כל כולכם חגיגה, רבינו האהוב. "כי חג ה' לנו"!

יהי רצון שנזכה לחגוג איתכם ומכוחכם עוד הרבה הרבה שנים טובות בבריאות איתנה ובמנוחת הנפש. ירבה גבולכם בתלמידים מקשיבים וקוראים, יפוצו מעיינותיכם חוצה, ותזכו לראות הרבה נחת מכל יצ"ח ומאתנו תלמידך הרבים.

ובתוכם, צעיר התלמידים

אברהם משה הלוי רוט

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חיגי: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661